

Vježba 3.4. – Vožnja balonom

Odgojno - obrazovni ciljevi	Učenici postaju svjesni općih vrijednosti u ljudskim pravima. Razumiju da su neka prava implicitno sadržana u drugima unutar sustava ljudskih prava; razlika je u tome jesu li određena ljudska prava zaštićena ili ne. Učenici razumiju da su ljudska prava neotuđiva i da je samovoljno ukidanje ljudskih prava put u diktaturu.
Bilješke	Ova igra može se koristiti kao uvod na početku tematske cjeline ili na kraju kao zadatak.
Materijali	Olovke i papir, po mogućnosti veliki listovi papira koji se mogu staviti na zid; popis prava koja se mogu odbaciti/dati im se prioritet.

Postupak

1. Učitelj/ica upravlja igrom, učenici su raspoređeni u grupe od četiri do šest učenika. Svaka grupa dobiva papir i markere. Učenici crtaju veliki balon iznad oceana ili lokalnog krajolika. Balastne vreće s pijeskom predstavljaju deset ljudskih prava koja su zalijepljena na plakat (pogledati listu niže dolje).
2. Sada igra počinje. Učenici trebaju zamisliti kako putuju u balonu ljudskih prava. Balon počinje propadati i putnici trebaju baciti neki balast kako bi izbjegli nesreću.
Zadatak učenika je da odrede prioritetna ljudska prava koja su predstavljena u balastnim vrećama. Koristit će slijedeće kriterije: Je li je neko pravo implicitno sadržano u drugome? Je li je neko pravo od osobite važnosti za demokraciju ili za naše osobne potrebe?
3. Međutim, balon i dalje tone i potrebno je baciti dodatni balast u redovitim razmacima. Učenici moraju baciti dodatne vreće s balastom. Nakon što su odbacili četiri ili pet vreća balon sigurno prizemljuje.
4. Razmišljanje u plenumu. Svaka grupa predstavlja cijelom razredu svoju listu i objašnjava (neke) njihove prioritete. Lista se može uspoređivati. Postoje li velike razlike? Također bi trebalo govoriti o učinjenom radu u grupama. Je li bilo teško se usuglasiti? Je li bilo teško dati prioritet nekim pravima pred drugima? Nadajmo se da se mogu složiti kako su sva ljudska prava važna, ali da se ljudi mogu razlikovati u svojim prioritetima kad trebaju birati.
U kvalitetnom ustavu, ukidanje bilo koja od tih prava uzrokovalo bi ozbiljnu štetu demokraciji. **Ljudska prava su prirodna prava i stoga neotuđiva.** Na temelju toga može se reći da je vožnja balonom zapravo simulacija situacije za koju se nadamo da se nikad neće dogoditi – vladavina diktature.
Ako bi učenici propitkivali pravila grupe na ovim temeljima, onda se može smatrati da je odgojno obrazovni cilj ispunjen.
Moguće je produžiti razmišljanje tako da se pregledava koja od ovih prava su uključena u ustav zemlje i kako se ta prava štite.

Dodatak

Kada se ovaj zadatak radi s mlađim učenicima, komadi balasta – prava, trebali bi se zamijeniti sa stvarima koja su primjerena dobi učenika; na primjer, „slobodni izbori“ mogu se zamijeniti s „igračkama“. Tijekom objašnjavanja ovi predmeti mogu se povezati s dječjim pravima.

Materijali

Informacija

Balast u balonu sastoji se od sljedećih prava:

- slobodni izbori
- sloboda vlasništva
- jednakost žene i muškarca
- uredno i zdravo okruženje
- pristup zdravoj hrani i čistoj vodi
- pravo na obrazovanje
- sloboda misli, savjesti i vjere
- odjeća i dom za sve građane
- privatni život bez uplitanja
- sloboda kretanja.